

ԲԼԹԴԼԿԷՄ, 18 Յուլուար 1999

*Միտեցեալ ժողովուրդ Հայոց,
որ յերուսաղէմ եւ ի Յորդանան,
ի Հայաստան եւ յԱրցախ,
եւ ի սփիւռս ցրուեալ:*

Քրիստոսի ծննդավայր Բեթղեհէմ քաղաքի նուիրական քառայրէն, Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ սրբազան Հայրապետներու հոգեգմայլ շարականներու երգեցողութեամբ, կ'աւետենք աշխարհին, թէ արդարեւ ճշմարիտ է "այն մեծ եւ սքանչելի խորհուրդը" որ հրեշտակներու փառատրութեամբ, եւ մոգերու եւ հովիւներու երկրպագութեամբ, յայտնաբերուեցաւ մարդկութեան, թէ "Ծնաւ նոր արքայ". եւ "Անբաւելին երկնի եւ երկրի, ի խանձարուրս պատեցաւ. Ոչ մեկնելով ի Հօրէ ի սուրբ Այրին բազմեցաւ:"

Բազմադարեան Սրբոց Յակոբեանց Միաբանութիւնը, իր հոգեւորական անդամներով, երգեցիկ դպիրներով, եւ մեր ժողովուրդը իր հաւատաւոր զաւակներով, կրկին համախմբուած ենք, եւ Սուրբ Երկրի սրբավայրերուն մէջ մեր առանձնաշնորհումներուն եւ աւանդութեանց ոգիով մեր Սուրբ Պատարագը կը մատուցանենք: Աստուածայայտութեան եւ Քրիստոսի մկրտութեան յիշատակը պանծացնող "Ջրօրհնէքի" արարողութիւնը եւ Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ պաշտամունքները կը կատարենք, համայն Քրիստոնեայ աշխարհին համար նուիրական այս ուխտատեղիին մէջ:

Այսօր, մասնաւոր գոհունակութեամբ կը յիշենք ներկայութիւնը Կոստանդնուպոլսոյ Ամենապատիւ Պատրիարքին, Գերաշնորհ Տէր Մեսրոպ Արքեպիսկոպոս Մութաֆեանին, որ իբրեւ Պատրիարք

իր գահակալութենէն երկու ամիս յետոյ, առաջին առիթով ուխտաւորաբար մեզի հետ աղօթակից է, իրեն ուղեկից ունենալով Պոլսոյ մեր հաւատացեալ ժողովուրդէն խումբ մը 50 ուխտաւորներու:

Յառաջիկայ տարուան Սուրբ Ծնունդին, ամբողջ աշխարհը պիտի տօնախմբէ 2000 ամեակը Քրիստոսի մարդեղութեան:

Հայ ժողովուրդը Քրիստոսի Ծննդեան փառատօնին պիտի միացնէ, պիտի աւելցնէ, ազգովին՝ Քրիստոսով, եւ Քրիստոսի անձին մէջ իր Վերածնունդին 1700 ամեակը. - յիշատակելով որ 301 թուականին, բազմաչարչար Լուսաւորիչն մեր, Սուրբ Գրիգոր Պարթեւ Հայրապետը, հեթանոս Տրդատ թագաւորի բժշկութեամբ, եւ ի Քրիստոս մկրտութեամբ, ապահովեց երաշխիքը հեթանոս Հայաստան աշխարհին՝ «Քրիստոսի արինով գնուելուն, Երկնաւոր Հօր որդեգրութիւնը ընդունելուն, եւ այսպէս դառնալով ժառանգակից Քրիստոսի, եւ տաճար Հոգւոյն Սրբոյ:»

Հայկական ներկայութիւնը Սուրբ Երկրին մէջ դարերու վրայ երկարող իր խորունկ եւ յիշատակելի կնիքն ունի դրած:

Յուսալից ենք որ յառաջիկայ Սուրբ Ծնունդին Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ Նուիրապետական Աթոռներու գահակալները այս Սուրբ Այրին մէջ մեզի հետ աղօթակից պիտի ունենանք, նախագահութեամբ Վեհափառ Հայրապետին եւ Կաթողիկոսին Ամենայն Հայոց:

Հայ ժողովուրդին դարերու փորձառութեան եւ տառապանքի փութալով ջրդեղեալ ու ջրլապինդ հաւատքին մաղթանքն է՝ լսել կոչը խաղաղութեան աստուածարեալ իշխանին, եւ աննահանջ ընթանալ եւ չը կթոտիլ հետապնդելէ անխարդախ երազը՝ մարդերու եւ ժողովուրդներու համերաշխ

համակեցութեան, հակառակ Զարին կործանարար բոլոր սադրանքներուն:

Մանաւանդ երկու Հագար Ամեակի Վախճանին եւ նոր Հագարամեակի մը մուտքին, երբ մարդկային ֆաղափարքութեան եւ գիտական հնարամտութեանց հրաշալիքները անսահման հնարաւորութեանց ասպարէզներ կը բանան մարդ արարածի մտքի եւ հոգիի ստեղծագործ շնորհներուն առջեւ:

Աստուածապարգեւ այդ հրաշալիքները օրհնութիւն պիտի դառնան, երբ անոնք օգտագործուին մարդկային տառապանքները ամոքելու, ազգերու միջեւ լարուած անվստահութեան, իրերամերժ սադրանքներու կասկածն ու վախը փարատելու, խաղաղարար լուծումներ գտնելու համար մարդը եւ մարդկային ընկերութիւնը խոռվող հարցներուն:

Ասոնց մէջէն առաջնահերթ ցանկութիւնը եւ սրտագին ըզճանքը պիտի լինի ազգերու եւ պետութեանց միջեւ անխարդախ եւ համերաշխ գոյակցութեան եւ խաղաղութեան ապահովութիւնը:

Այն ատեն պիտի դադրին ոճրապարտ ցեղասպանութեան ահաւոր նախնիրները: Պիտի խնայուին սովալըլուկ մանուկներու սրտանմլիկ մահացումները:

Անտուն ու թափառական ընտանիքներ պիտի վերադառնան իրենց հայրենի տունը, եւ օրհնեալ երդիքի տակ, իրենց նակտի ֆրտինքով պիտի վաստկին իրենց հացը եւ ապրուստը: Ու սերունդներ իրենց դաստիարակութիւնը պիտի ստանան անկաշառ եւ արժանավայել իտէալներով ու ձգտումներով: Ու պիտի դառնան ռահվիրաներ, մարդկային իսկական ֆաղափարքութեան:

Ա՛յն ատեն, մարդը իսկապէս մարդ պիտի կոչուի, ըստեղծուած “ըստ պատկերին Աստուծոյ:”

Բոլոր ժամանակներէն աւելի, այսօր համայն աշխարհը պէտք ունի “մարդացեալ Աստուածորդւոյն” ներկայութեան եւ Անոր յուսալիր վարդապետութեան շողարձակումին:

Նոյն հաւատով գօտեպինդ բոլոր հոգիներուն հետ ամէն ազգէ եւ ամենութեմ, մենք եւս, Քրիստոսի Ծննդեան Սուրբ Այրին մէջ հաւաքուած, կ’աղօթենք որ, Աստուծոյ օրհնութեամբ, խաղաղութիւն եւ բարօրութիւն հաստատուի մանաւանդ Սուրբ Երկրի շրջակայ բոլոր ազգերու ժողովուրդներուն մէջ:

Եւ Քրիստոսի Ծննդեան 2000 ամեակը դառնայ աղբիւր շնորհաց եւ գոհութեան:

Հայ Երուսաղէմի սրբավայրերուն օրհնութիւնը կը յղենք մեր ժողովուրդի գաւակներուն որ ի Հայաստան եւ տարասփիւռ ցրուեալ, եւ կը յիշեցնենք թէ անհրաժեշտ է վերսկսիլ շարանը Հայ Ուխտաւորներուն, այնպէս ինչպէս, դարեւ շարունակ, մեր հայրերն են կատարեր, թերեւս աւելի դժուար պայմաններու մէջ:

Թող հնչէ միշտ քաղցր երգը հրեշտակներուն, աւետելով աշխարհին.

“Քրիստոս Ծնաւ եւ Յայտնեցաւ:”

Ամէն:

Թ.Ա.Մ.

CHRISTMAS MESSAGE FROM
BETHLEHEM*18 January 1999*

*To our beloved people in Jerusalem and the Holy Land;
To all members of the Armenian Apostolic Orthodox Church;
To all children of the Universal Christian Church;
And all believers everywhere, who trust in God the merciful and the
compassionate.*

With a heart full of jubilation and hope, we stand before the birthplace of Christ, to sing the glory of God in the highest, and offer our prayers for the peace of the world and for the happiness of all men and women of goodwill.

We are filled with jubilation because this is the most hallowed feast in the Christian calendar, with its promise of eternal salvation for all mankind. This is the day Christ gave the world His message of love and peace for all time. This is the day we are reborn in our faith and rekindled in our zeal for the righteous life.

Today, we stand on the threshold of a bold new age requiring men of courage and good will, with peace in their hearts, compassion in their souls, and steely determination in their veins to step forward and help realize the aspirations of the peoples of this Holy Land, who have suffered and endured for so long, who have known pain and bloodshed, disillusionment and frustration.

Here, and in Jerusalem, more than any other place on earth, the call for peace sounds the loudest.- demanding an end to internecine bloodletting; yearning for the creation of an atmosphere of tolerance and understanding, and urging the acceptance of the rights of all to live in peace and harmony together.

And above all, prayerfully beseeching forgiveness for the pain and suffering that has been imposed on the innocent among us.

Next year, we shall be celebrating the 2000th anniversary of the birth of Our Lord, and laying to rest the turmoils and travails of the past epoch.

Of course, while looking to the future, we shall not forget the past, nor ignore the demands of the present. For the past is woven into the fabric of our being, as the present is being woven, and the strands of the future are still to become entangled with those of the present and the past. To deny our past, is to deny our future.

But while relegating the past to the annals of history, we shall remember the lessons we have learned so painstakingly, and in the process revive, the hopes we cherished so intensely.

And with the help of God, we shall yet make all those dreams come true.

For there is nothing impossible unto Him. Not a leaf falls but it is with His will. Let His will, not ours, be done.

This, is another message that is delivered to us on this most hallowed day.

The overt message of Christmas, though very profound, is also very simple: "Glory to God in the highest, peace on earth and goodwill towards men."

God promises us peace on earth, if only we would purify our hearts and accept each other as brothers of the same family, and love each other, without distinction whether the other is a friend or a foe, an enemy. For without such love, particularly the

"impossible-one," of loving your enemy, there shall be no peace on earth.

There is an ancient saying common to this part of the world: "May I have need of no one and nothing, save His kind Face."

While it is not possible to live in a vacuum, and while it is true that we are social creatures and need the company of one another, let us not forget that the only thing that is everlasting on this earth, and that never loses its lustre and its warmth, is His smile.

May we all bask in the glow of that smile till the end of our days.

May this Christmas day bring us not only jubilation and hope, but also a step closer to the realization of the ultimate human craving: Peace on earth and glory to God in the highest, for evermore and from generation to generation.

Amen

T.A.M.